

Sygn. akt *IV Ka 540/14*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Kędzierski (sprawozdawca)

Sędziowie SO Piotr Kupcewicz

SO Mariola Urbańska - Trzecka

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Sawicka

przy udziale Janusza Bogacza- prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 4 września 2014 r.

sprawy **J. T. s. S. i Z.**, ur. (...) w B.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 14 kwietnia 2014 roku - sygn. akt III K 650/13

zmienia zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że wymierzoną skazanemu karę łączną pozbawienia wolności obniża do 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. B. – Kancelaria Adwokacka w B. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Przedmiotem postępowania o wydanie wyroku łącznego w sprawie III K 650/13 były wyroki skazujące J. T. :

1. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 czerwca 1999r. sygn. akt III K 1508/98, na karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania od 19 lutego 1997r. do 27 października 1997r. oraz na karę 10 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 30 zł , za przestępstwo z art.280§1 kk i art.157§2 kk w zw. z art.11§2 kk popełnione w dniu 15 lutego 1997r;
2. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 kwietnia 2010r. sygn. akt XVI K 1765/10, na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę 20 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł, za przestępstwo z art.270§1 kk i art.272 kk w zw. z art.11§2 kk popełnione w dniu 28 stycznia 2004r., przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby wynoszący 2 lata, a postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10 lipca 2012r. wydanym w sprawie XVI Ko 2259/12 zarządzono skazanemu wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 sierpnia 2010r. sygn. akt III K 467/10, na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę 50 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę

20 zł, za przestępstwo z art.286§1 kk i art.297§1 kk w zw. z art.11§2 kk w zw. z art.64§1 kk , popełnione w dniu 14 marca 2005r., przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby wynoszący 5 lat, a postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 maja 2012r. wydanym w sprawie III Ko 552/12 zarządzono skazanemu wykonanie warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 26 października 2010r. sygn. akt XVI K 3446/10, na karę roku pozbawienia wolności oraz na karę 20 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 60 zł, za przestępstwo z art.178a§1 kk popełnione w dniu 8 lipca 2010r. , przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono skazanemu na okres próby wynoszący 2 lata, a postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10 lipca 2012r. wydanym w sprawie XVI Ko 2627/12 zarządzono skazanemu wykonanie warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności;

5. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 stycznia 2012r. sygn. akt III K 516/11, na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania od dnia 26 lipca 2011r., za przestępstwo z art.207§3 kk i art.157§1 kk w zw. z art.11§2 kk, popełnione w okresie od stycznia 2009r. do czerwca 2010r. oraz od stycznia 2011r. do 25 lipca 2011r.;

6. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 18 czerwca 2012r. sygn. akt III K 453/08 na karę roku pozbawienia wolności oraz na karę 70 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 30 zł, za przestępstwo z art.297§1 kk i art.286§1 kk i art.270§1 kk w zw. z art.11§2 kk, popełnione w okresie od 21-27 czerwca 2007r. , na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę 70 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 30 zł, za przestępstwo z art.297§1 kk i art.270§1 kk i art.13§1 kk w zw. z art.286§1 kk w zw. z art.11§2 kk popełnione w dniu 21 czerwca 2007r., a następnie na karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, łączącą ww. jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz na karę łączną 120 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 30 zł, łączącą ww. jednostkowe kary grzywny.

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy :

I. rozwiązał karę łączną pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny orzeczone wyrokiem wydanym w sprawie III K 453/08;

II. na podstawie art.569§1 kpk w zw. z art.85 kk i art.86§1 kk połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach 2,3 6 i wymierzył skazanemu J. T. karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art.569§1 kpk w zw. z art.85 kk i art.86§1 i §2 kk połączył jednostkowe kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach 3 oraz 6 i wymierzył skazanemu J. T. karę łączną 170 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 27 zł;

IV. ustalił, że pozostałe rozstrzygnięcia połączonych wyroków, wymienionych w punktach 2, 3 , 6 podlegają odrębnemu wykonaniu;

V. na podstawie art.572 kpk umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie;

VI. na podstawie art.577 kpk zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej wobec niego kary łącznej pozbawienia wolności okres odbytej kary w sprawie XVI K 1765/10 od 10 lutego 2010r. do 20 lutego 2012r. oraz w sprawie III K 453/08 od 26 lipca 2007r. do 20 lutego 2008r.;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. B. kwotę 147,60 zł tytułem nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu;

VIII. zwolnił skazanego od wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego i obciążył nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca skazanego.

Na mocy art.444 kpk i art.425§1 – 3 kpk zaskarżył powyższy wyrok w części orzeczenia o karze na korzyść skazanego z wnioskiem o :

- zmianę wyroku łącznego przez wymierzenie skazanemu wyroku łącznego w niższym wymiarze przez zastosowanie zasady umiarkowanej absorpcji;
- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji i przekazanie temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił na mocy art.438 pkt 2 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę przez uznanie, że pomiędzy czynami popełnionymi przez skazanego zachodzą związki przyczynowe uzasadniające zastosowanie zasady częściowo nieznacznej absorpcji, co miało wpływ na treść wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja obrońcy skazanego zasługiwała na uwzględnienie,

co w konsekwencji prowadziło do obniżenia skazanemu

orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy pragnie skonstatować, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił okoliczności leżące u podstaw wydania przedmiotowego wyroku łącznego, po czym – po dokonaniu ich należytej analizy i oceny – połączył kary orzeczone wymienionymi wyrokami, albowiem spełnione zostały wszelkie warunki formalne przewidziane treścią przepisu art.85 kk.

Odnosząc się natomiast wprost do zarzutów apelacyjnych obrońcy skazanego, należy stwierdzić, co następuje :

Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można podnosić w sposób zasadny w sytuacji, kiedy wymierzona kara nie uwzględnia w sposób właściwy wszystkich okoliczności, jakie winny być brane pod uwagę przy ferowaniu tego rodzaju orzeczenia. Innymi słowy zarzut taki można podnieść, gdy w odczuciu społecznym kara taka byłaby karą niesprawiedliwą. Zatem „rażąca niewspółmierność kary”, o jakiej traktuje treść art.438 pkt 4 kpk zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a tą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art.53 kk i art.54§1 kk oraz zasad wymiaru kary ukształtowanych praktyką orzeczniczą Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych w zakresie wyroku łącznego. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenach wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną można by nazwać także w potocznym znaczeniu tego słowa „rażąco niewspółmierną”, tj. w stopniu nie dającym się zaakceptować.

Kierując się powyższymi zasadami Sąd odwoławczy stanął na stanowisku, iż z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie w przypadku rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności. W realiach tej sprawy należało bowiem podzielić stanowisko skarżącego zawarte w apelacji, skłaniające się do modyfikacji rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w przedmiocie kary łącznej pozbawienia wolności w kierunku jej złagodzenia.

Należy skonstatować bowiem, iż priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, a kara łączna orzeczona na zasadzie absorpcji lub kumulacji – wyjątkiem. Żaden automatyzm nie może zasługiwać na aprobatę w wymiarze kary, gdyż zasada kumulacji byłaby wyrazem formy odplaty, a zasada absorpcji wyrazem formy nagrody.

Jest oczywistym, iż przy wymiarze kary łącznej przy wydawaniu wyroku łącznego należy brać pod uwagę przede wszystkim związek podmiotowy lub przedmiotowy między poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary oraz

charakter tego związku czy jest on odległy, ścisły, czy też w ogóle go brak, a ponadto sąd winien rozważyć czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej.

Powyższe przesłanki zostały dostrzeżone przez Sąd I instancji, jednakże nie zostały one w sposób należyty ocenione, co miało istotne znaczenie dla wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności.

Jakkolwiek należy podzielić stanowisko tego Sądu o zasadności oparcia kary wobec J. T. o zasadę asperacji, to nie sposób uznać, iżby orzeczone kary 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności były zbliżone do zasady częściowej absorpcji, gdyż w rzeczywistości wysokość kar wskazuje na zastosowanie zasady asperacji i to zbliżonej do zasady kumulacji.

Realia niniejszej sprawy tymczasem wskazują na zasadność wymierzenia temu skazanemu kary z zastosowaniem zasady asperacji, ale zbliżonej do zasady absorpcji.

Jednoznacznie przemawia za tym ścisły związek przedmiotowy między poszczególnymi czynami, niezbyt duża odległość czasowa między nimi, jak również poprawne zachowanie skazanego podczas odbywania kary pozbawienia wolności.

Rozważając kwestię bliskości podmiotowo-przedmiotowej pomiędzy poszczególnymi czynami objętymi wyrokiem łącznym, stwierdzić należy, iż nieodległy czasokres między poszczególnymi czynami oraz fakt, że prawie wszystkie czyny były skierowane przeciwko mieniu, przemawiają za istnieniem ścisłego związku pomiędzy nimi.

Okoliczności te wskazują więc na istnienie i przewagę okoliczności, które uzasadniają orzeczenie kary łącznej w niższym wymiarze niż w wyroku Sądu Rejonowego.

W konsekwencji, zdaniem Sądu odwoławczego, karą łączną jaką należało wymierzyć skazanemu, była kara 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kara w tej właśnie wysokości spełni wszelkie wymogi, jakie kara winna spełniać w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów, jakie ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

O kosztach sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym orzeczono zgodnie z art.636 kpk w zw. z art.624§1 kpk, mając na uwadze aktualną sytuację rodzinną i majątkową skazanego oraz konieczność odbywania orzeczonej kary w warunkach więziennych.